

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Det, VS' ordfører står her og fortæller, passer slet ikke med virkeligheden. Det, det drejer sig om, er, at vi har stillet forslag om nogle skattefrie takster i forbindelse med den skattefrie bundgrænse, og derefter er det den del, der betales af staten, vi taler om. Hvad man derudover får igennem sine organisationer er ikke med. Den arbejdsløshedsunderstøttelse, vi foreslår, giver langt højere realunderstøttelse end den nugældende. Derfor skal hr. Kurt Hansen ikke komme og påstå, at vi vil sætte nogen på smalkost.

(Kort bemærkning).

Kurt Hansen (VS):

Det er muligt, at man stillede et ændringsforslag til sidste finanslov, som kun skal gælde inden for fremskridtssamfundets rammer; det ved jeg ikke noget om. Jeg har taget stilling til det ændringsforslag, som fremskridtspartiet har stillet på dette område, og det ændringsforslag siger: 29 kr. inden for de første tre måneder, 26 kr. inden for de næste tre måneder, og derefter er det slut med at modtage. Det er, hvad fremskridtspartiet har at byde de arbejdsløse på, uanset hvor trekantet hr. Askjær Jørgensen forsøger at bortforklare det ændringsforslag, han stillede dengang.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Uanset om hr. Kurt Hansen gentager det, passer det altså ikke, hvad hr. Kurt Hansen siger. Det ligger helt konkret sådan, at vi stillede vores forslag om skattefrie bundgrænse osv. til afstemning først, og da vi ikke fik det vedtaget, frafaldt vi de andre forslag. Det må hr. Kurt Hansen vide. Der er ingen rimelighed i, at hr. Kurt Hansen står heroppe og kommer med nogle postulater, som der ikke er belæg for. Det passer ikke, hvad hr. Kurt Hansen siger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 54 stemte for, 96 imod.

Underændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 13 stemte for, 120 imod; 17 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 14 stemte for, 133 imod.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 17 stemte for, 114 imod; 14 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 5
forkastedes, idet 53 stemte for, 81 imod; 14 stemte hverken for eller imod.

§§ 1 og 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om udsættelse af Panuminstitutets 5. etape.

[Af Bertel Haarder (V) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 128. Fremsat 30/4 80).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Som et led i overvejelserne med henblik på at løse landets økonomiske problemer er det naturligt også at tage projekter, der kræver betydelige investeringer, op til fornyet vurdering. Undervisningsministeriet har da også løbende truffet de fornødne foranstalt-

[Undervisningsministeren]

ninger til at sikre, at de forskellige uddannelsers eksisterende lokalemasser udnyttes på en hensigtsmæssig og effektiv måde, og har samtidig løbende justeret de planlagte nybyggerier, herunder bl. a. universitetsbyggeriet på Amager. Finansudvalget har haft lejlighed til på grundlag af forelagte aktstykker at følge denne udvikling.

Tilsvarende gælder for planen om opførelse af et lægevidenskabeligt institutkompleks, Panuminstituttet, ved Københavns universitet. Planen omfattede i 1970 et byggeri i 6 etaper til en samlet byggesum af 525 mill. kr. regnet i 1969-priser. Siden da har vi fået indført adgangsregulering ved de videregående uddannelser, herunder også til det lægevidenskabelige studium, og den økonomiske udvikling har yderligere gjort det nødvendigt at søge de forudsatte investeringer begrænset.

Den tidligere undervisningsminister tog i 1976 initiativ til en gennemgribende revision af forudsætningerne for Panuminstitutets udbygning og anvendelse. Med vedtagelse i juni 1977 af loven om udbygning af Panuminstituttet ved Københavns universitet, Københavns tandlægehøjskole m.v. tilgodeså man ønskerne om at begrænse investeringerne og arealforbruget til universitetet i takt med adgangsreguleringen.

Hvad angår beslutningen om at flytte Københavns tandlægehøjskole til Panuminstituttet, vil jeg gerne fremhæve, at det allerede gennem nogen tid havde været erkendt, at det inden for en kort årrække ville være nødvendigt at gennemføre et større nybyggeri for tandlægehøjskolen, der havde helt utidssvarende lokaleforhold. En tilbundsgående renovering af højskolens bygninger kan ikke gennemføres uden at standse undervisningen i en længere periode, og bygningerne kan ikke udvides.

Finansudvalget er siden 1977 blevet holdt løbende orienteret om udviklingen i byggeriet, bl. a. ved undervisningsministeriets redegørelser af maj og november 1979. Udvalget har senest i slutningen af april i år fået finansministeriets svar på et spørgsmål om på ubestemt tid at udskyde 4. og 5. etape. Finansministeren fandt ikke, at der var grundlag for at standse udbygningen af Panuminstituttet efter den reviderede plan fra 1977. Jeg er enig heri og finder ikke, at begrundelserne i bemærkningen til det foreliggende forslag er holdbare.

En revideret generalplan forelå i 1978, og efter planen vil det bl. a. være muligt at samordne uddannelsen af klinikassistenter og tandplejere med tandlægeuddannelsen og fremtidig samle disse uddannelser på én adresse.

I bemærkningerne til det foreliggende forslag siges det, at den planlagte 5. etape alene skulle rumme det sundhedsvidenskabelige fakultet, som skulle eksperimentere med integration af en række sundhedsuddannelser, især tandlægehøjskolen. Det er ikke rigtigt, 5. etape skal som nævnt især rumme tandlægehøjskolen. I planerne er der afsat et beskedent areal til et eventuelt forsøg med et sundhedsvidenskabeligt fakultet, der ikke får nogen betydning for instituttets dimensionering.

Tandlægehøjskolen har ikke, sådan som det er anført i bemærkningerne, frabedt sig såvel forsøget som flytningen. Tandlægehøjskolen udtalte sig i sin tid imod en delvis flytning til Panuminstituttet, men modsatte sig ikke en flytning af hele højskolen til instituttet, den eneste realistiske mulighed for at løse højskolens lokaleproblemer.

En udskydelse af 5. etape ville altså især og næsten udelukkende gå ud over tandlægehøjskolen. Man måtte så nødvendigvis inden for de nærmeste år på anden måde søge at skaffe en væsentlig forbedring af skolens lokaleforhold. Overflytningen til 4. etape måtte i så fald opgives, ellers bliver arbejdsforholdene helt urimelige. En eventuel ombygning af højskolens bygning på Jagtvejen ville blive meget bekostelig og ville kræve, at bygningen blev rømmet i en periode på 1½–2 år. En begrænsning af Panumbyggeriet til 4 etaper ville kræve en række ændringer og tilpasninger, hvortil de tidligere anslåede udgifter omregnet i januar 1980-priser andrager et sted mellem 75 mill. kr. og 120 mill. kr.

Jeg deler altså ikke forslagsstillernes bekymring for, at Panuminstituttet skal komme til at stå som et monument over 1960ernes illusioner om, at Danmarks økonomiske bæreevne rækker ind i himlen. Jeg ville derimod være bekymret, hvis folketinget fulgte forslagsstillerne, for så ville Panum komme til at stå som et monument over uigennemtænkte og paniske reaktioner i en tid, hvor der nok skal spares, men spares med omtanke.

(Kort bemærkning).

Bertel Haarder (V):

Jeg har bedt om en kort bemærkning allerede nu, fordi der, siden forslaget blev fremsat, er fremkommet et svar i finansudvalget fra finansministeren vedrørende Panuminstituttet, som oplyser, at den besparelse, vi her drøfter, er af størrelsesordenen 292 mill. kr. Heraf er det rigtigt, at det samtidig oplyses, at man skal bruge et sted mellem 75 mill. kr. og 120 mill. kr. til udbedring og til tilpasninger, hvis man standser med 4. etape. Men jeg vil gerne her straks anmelde, at det vist er en påstand, som trænger til at blive gået efter i sømmene. Jeg må vist bede ministeren komme med en fuldstændig udtømmende liste over, hvad det er, disse 75-120 mill. kr. skal bruges til, for det kunne tænkes, at visse af formålene ikke var værd at bevilge penge til. Det er jo meget almindeligt, at man standser et byggeri og venter en halv snes år med at gøre det færdigt.

Forslaget skal forstås på den måde, at når man så rigeligt har plads til 850 studerende hvert år i de fire første etaper – jeg havde nær sagt i de tre første etaper, hvor de jo faktisk kan være nu – må man også med den temmelig kraftige begrænsning af optagelser, der må formodes at komme, bl. a. fordi Amdradsforeningens nye formand i sidste nummer af Weekendavisen siger totalt stop for nye læger, meget nemt kunne rumme tandlægehøjskolen inden for de første fire etaper. Det, forslaget går ud på, er altså, hvad man også kan se, hvis man læser bemærkningerne, at man standser med de fire første etaper og siger: dér kan tandlægehøjskolen nemt være, hvis der blot sker en beskedent reduktion i antallet af nye lægestuderende, sådan som ledende socialdemokrater faktisk anbefaler. Det er det, der skal tages stilling til her.

Helle Degn (S):

Socialdemokratiet må afvise venstres forslag om at stille udbygningen af Panuminstituttets 5. etape i bero.

Først må jeg henvise til, at man allerede har sparet og beskåret dette projekt, idet 6. etape blev skåret væk i 1977 som en konsekvens af de nye vurderinger, bl. a. som en konsekvens af den reduktion i antallet af lægestuderende, som det åbenbart ikke er

gået op for hr. Bertel Haarder at vi allerede har gennemført i 1976, således at tallene i bemærkningerne til hr. Bertel Haarders forslag ikke er rigtige. Vi har reguleret fra 750 til 470 lægestuderende, som er blevet optaget for 1979, og i 1980 er det også tanken at optage 470. Det er de oplysninger, som jeg har kunnet få på dette spørgsmål, og dem måtte venstre vel også have kunnet få, hvis man ville sætte sig ind i sagen.

Den besparelse, som venstre lægger op til her, er for os at se meget kortsigtet, idet de penge, som eventuelt kunne spares, må modsvares af en måske dyrere løsning på bl. a. Københavns tandlægehøjskoles lokalemæssige problemer og derudover de lokale kapacitetsproblemer, som Københavns universitet og andre institutioner har. Hvis ikke 5. etape bygges som forudsat, vil tandlægehøjskolens lokalemæssige problemer være uløste og også en væsentlig pædagogisk og faglig intention gået tabt, idet flere uddannelser er søgt bragt sammen under samme tag, faglige intentioner, som også vi mener der i høj grad fremover kan være god brug for inden for hele sundheds- og uddannelsessektoren.

Fejlagtigt nævnes det i bemærkningerne, at man ved at bortskære 5. etape kan undgå det sundhedsfaglige fakultet, som er en bærende idé for hele instituttet. Dette forslag betragter vi som en fiktiv besparelse, og vi kan ikke opfatte det som en seriøs måde at løse hele dette problemkompleks på.

Vil venstre derimod stille et andet forslag om tandlægehøjskolens lokaleproblemer, som har dels de fornævnte pædagogiske fordele, dels medfører en forholdsvis mindre merudgift, vil vi lytte med interesse. Udspillet er altså fortsat venstres.

Dette forslag må jeg på socialdemokratiets vegne og under henvisning til den behandling, spørgsmålet tidligere har fået i folketingets uddannelsesudvalg, afvise.

(Kort bemærkning).

Bertel Haarder (V):

Ifølge finansministerens opgivelser er Panumbyggeriet dimensioneret til 850 studerende pr. år. Den omstændighed, at der faktisk kun optages 470, viser jo, hvor fuldstændig overflødig og oppustet det byggeri er, og hvor nemt tandlægehøjskolen kan være der.

(Kort bemærkning).

Helle Degn (S):

De tal, finansministeren må regne med som udgangspunkt, er vel de samme oplysninger, som er givet til finansudvalget allerede i 1976, hvor dimensioneringen af antallet af studerende er nævnt i aktskykket til finansudvalget. Det er vel det, som også finansministeren må henholde sig til.

(Kort bemærkning).

Bertel Haarder (V):

Jeg har heldigvis 2 eksemplarer af svaret og skal straks overlade fru Helle Degn det ene.

Gerda Møller (KF):

Det er rigtigt, som socialdemokratiets ordfører i denne sag, fru Helle Degn, før sagde, at der allerede er skåret i Panumprojektet. Det skete i marts 1977, hvor den daværende undervisningsminister, fru Ritt Bjerregaard, fremsatte forslag om, at man skar det sjette byggeafsnit væk, således at der derefter kun skulle være 5.

På det tidspunkt stillede vi i den konservative folketingsgruppe sammen med fremskridtspartiet, venstre, kristeligt folkeparti og Danmarks retsforbund et ændringsforslag om, at der kun skulle være 4 afsnit, ud fra nogle af de grunde, som hr. Bertel Haarder netop har været inde på her, og fordi vi dengang ikke gik ind for de forskellige ting, som skulle ind i dette Panuminstitut.

Jeg kan beklage, at vi ikke dengang fik flertal, for så havde vi jo nu ikke stået i den situation, at nogle af os stadig ønsker, at det femte afsnit skal skæres væk.

Den konservative folketingsgruppe går altså ind for venstres forslag.

Halvgaard (FP):

Uanset om der åbenbart er visse uoverensstemmelser mellem forslagsstilleren og ministeren, kan fremskridtspartiet tilslutte sig det foreliggende forslag, efter de oplysninger vi har indhentet, idet vi anser det for uanstændigt, at der bruges 150-200 mill. kr., eller hvor meget det nu er, til et projekt, som der ikke er behov for. Vi ønsker ikke blot projektet udskudt, men også begravet for stedse, ligesom vi ønsker en stærk begrænsning af

den eksisterende universitetskapacitet, som jo slet ikke er i overensstemmelse med samfundets behov.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Da man i sin tid besluttede at udskyde Panuminstituttets 6. etape, var SF imod det, og det var vi, fordi det var på baggrund af en adgangsbegrænsning til sundhedsuddannelserne, og vi er fortsat imod en sådan adgangsbegrænsning.

For det første mener vi, at der er brug for mange flere læger, end der er til rådighed i dag. Lægerne har for mange arbejdstimer, og desuden mangler der mange læger, hvis der skal sættes mere på den forebyggende sektor, og det mener vi i høj grad der skal.

For det andet mener vi ikke, man kan lave en rimelig adgangsbegrænsning i et samfund, der i den grad mangler planlægning, som vores gør det.

Men et af Panuminstituttets formål er at samordne sundhedsuddannelserne, og det synes vi er en god idé. Vi mener, det er rigtigt at opfatte mennesker som hele mennesker, der bliver syge af mange forskellige grunde, men ofte på grund af det miljø, vi færdes i. Om det giver sig udslag i den ene eller den anden legemsdel, er for os ligegyldigt. Vi ønsker altså ikke, at mennesker skal opfattes som en stak tænder, et par arme og ben, en livmoder, eller hvad man nu kunne fremhæve. Derfor mener vi også, det er rimeligt, at de forskellige behandlere og forhåbentlig også forebyggere har en vis indsigt i hinandens områder, og at de opøves til et nært samarbejde.

Vi er ikke tilhængere af prestigebyggerier. Men vi mener, der her er tale om at opfylde nogle få af de nye krav, vi må stille til vores sundhedsuddannelser, så vi måske på længere sigt kan nå væk fra alt det lapperi, der udgør den altovervejende del af sundhedssektoren i dag, og frem til en mere forebyggende sundhedstjeneste, der kunne hjælpe os fra at blive syge.

Vi mener også, at Panuminstituttet kan aflaste andre institutioner, så det ikke bliver helt så store udgifter, som hr. Bertel Haarder her fremstiller.

Hr. Bertel Haarder har ved flere lejligheder sagt, at de institutioner, der skal flyttes ud til Panuminstituttet, ikke ønsker det. Jeg

[Marianne Bentsen-Pedersen]

vil gerne have en begrundelse for det og nogle henvisninger til, hvor det stammer fra.

Vi kan ikke støtte forslaget, som det foreligger, men vi er villige til at se på, om der findes billigere løsninger på problemerne, så jeg kan helt tilslutte mig fru Helle Degns ord om, at det er venstre, der fortsat har udspillet.

Lone Dybkjær (RV):

Det radikale venstre kan ikke på det nuværende grundlag tage stilling til det foreliggende forslag. Vi mener principielt, at alle udvidelser bør revurderes i lyset af vore snævre økonomiske rammer, og vi vil derfor også under udvalgsarbejdet gå nærmere ind på dette forslag.

Mimi Jakobsen (CD):

Centrum-demokraterne vil altid være på vagt over for besparelser i investeringer, når det drejer sig om at finde nogle af de desværre mange millioner kroner, som vi stadig væk er forpligtede til i fællesskab at finde for det næste finansår. Investeringer er som regel et meget dårligt sted at spare, fordi man jo i hvert fald må se på de virkninger, det har, og det kan godt få meget negative virkninger. Jeg tænker her specielt på den Storebæltsbro, som jo bl. a. venstre fik torpederet på meget dårlig vis.

På den anden side er der ingen tvivl om, som også fru Lone Dybkjær var inde på, at vi ikke undgår at tage ethvert projekt op til nyvurdering, og da jeg ikke mener, man kan ligestille en Storebæltsbro og et Panuminstitut, hvor der er tale om en udskydelse – der er ikke tale om den samme form for investering – mener jeg i allerhøjeste grad, at vi må vise dette forslag en stor interesse, og jeg er noget skuffet over, at ministeren ikke har vist sig mere imødekommende, end tilfældet var i dag.

Naturligvis skal et byggeri, der bliver foretaget i etaper, kunne udskydes, for det er vel det, der er meningen med etaperne. På den anden side set må det naturligvis være et krav, at de etaper, der allerede er bygget, må være funktionsdygtige uden de sidste etaper, for hvis vi bare begrænser deres funktionsduelighed ved at udskyde de sidste etaper, er det igen en meget dårlig besparelse. Men også det må vi altså se på.

Det kan også undre mig lidt, at undervisningsministeren ikke har været mere imødekommende netop på baggrund af de ret nye toner, der er kommet ikke alene fra socialministeren, hvis udtalelser om sygehus- og sundhedsområdet jo nok har vakt nogen debat, og hvis konsekvenser jeg i hvert fald ikke kan overskue i øjeblikket, men også fra amtsborgmester Per Kaalund, som hr. Bertel Haarder just refererede til. Jeg synes nok, at der er nogle ting, som gør, at man netop på dette område må tage vurderingerne op igen.

Men jeg kan i hvert fald sige, at vi fortsat både som forligspartnere og som deltagere i uddannelsesudvalgets arbejde vil interessere os meget for denne sag. Vi vil meget gerne igen bringe det ind i samtalerne i forligskredsen, som det vist ikke er nogen hemmelighed at vi allerede har gjort, sammen med andre partier, og vil i allerhøjeste grad interessere os for denne sag i udvalget, for der ligger nogle, jeg tør ikke sige hvor mange millioner kroner i det – det er der åbenbart også stor uenighed om – for en eller anden form for midlertidig afrunding skal der i hvert fald til, og det koster nogle penge.

Men i hvert fald kan vi tilsige venstre megen interesse for dette forslag, og det vil vi også tilsige undervisningsministeren. Jeg synes stadig væk, at det er skuffende, og jeg føler ikke, at ministeren har givet en tilstrækkelig begrundelse for sin afvisning af forslaget.

Flygaard (DR):

Retsforbundet er positivt indstillet over for det foreliggende forslag til folketingsbeslutning om udsættelse af Panuminstitutets 5. etape. Retsforbundet vil gerne ligesom ordføreren for centrum-demokraterne gøre opmærksom på, at der nok foreligger et vurderingsspørgsmål her, forstået på den måde, at hvis man stopper op, skal vi sige midt i vadedstedet, og så faktisk får en u hensigtsmæssig anvendelse, er det ikke særlig tilfredsstillende at stoppe op netop på et sådant punkt. Men hvis det er således, at man har nået det sted, hvor man kan sige, der er sket en afrunding, vil vi mene, at det under hensyn til den økonomiske situation og det behov, der rent faktisk er, kan være hensigtsmæssigt, at man i hvert fald stopper op for en tid. Det er netop meningen med at have de enkelte eta-

[Flygaard]

per, at man ikke er tvunget til at gennemføre det hele på én gang.

Men jeg hæftede mig også ved undervisningsministerens redegørelse, og jeg synes, der er grund til på ny også at overveje de synspunkter, som kom til udtryk fra ministerens side. Vi vil gerne i det hele være med til at se på det foreliggende forslag til folketingsbeslutning i udvalget, og vores forhåndsindstilling er altså nok den, at vi er positivt stemt over for det foreliggende forslag.

Bertel Haarder (V):

Jeg vil gerne sige tak for en velvillig modtagelse af forslaget fra et antal ordførere, som nærmer sig et flertal. Jeg vil gerne sige til ministeren og til ordføreren for socialdemokratiet, at vi først lige må have afklaret de rigtige tal i denne sag. De rigtige tal er, at Panuminstituttet ifølge finansministerens oplysninger er dimensioneret til 860 studerende hvert år, altså 800 nye hvert år, og at der nu kun optages 470.

Det er også en kendsgerning, hvad fru Gerda Møller netop gør mig opmærksom på, at daværende undervisningsminister fru Ritt Bjerregaard så sent som i 1976 fremsatte forslag om, at man skulle nøjes med de fire etaper, så selvfølgelig kan det lade sig gøre at nøjes med de fire etaper. Det var noget, der blev bebudet i et aktstykke, som så imidlertid aldrig blev til noget, fordi denne idé med det sundhedsvidenskabelige fakultet dukkede op. Men faktisk bebudede ministerens forgænger, at der ville komme forslag om en begrænsning til de fire etaper.

Dette forslag må man sige virkelig er blevet aktuelt, efter at man nu forudser 3.000 ledige læger i 1985. Det kan ministeren ikke forhindre at der bliver, for det er amtsrådene, som afgør det, og det er Amtsrådsforeningens formand, som tilmed er socialdemokrat, som har udtalt det så sent som i fredags i Weekendavisen.

Jeg mener i virkeligheden, at denne sag er en af de mest klokkerene, der findes, når det gælder spareområdet, så var det ikke en idé, at vi i stedet for at låse os fast i uholdbare bastioner her lige så stille udarbejder et forslag til finanslov, hvor femte etape udgår. Der er virkelig ikke brug for den: den tandlægehøjskole kan være inden for de første

fire etaper; det dokumenter finansministerens tal.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg er meget ked af den ordveksling, der er opstået om tallene, for jeg vil meget nødig desavouere min kollega finansministeren, men jeg bliver nok nødt til at give udtryk for, at han måske ikke har udtrykt sig helt umisforståeligt, for når det hedder, »at der ved den hidtidige planlægning af Panuminstituttet er forudsat et årligt optagelsestal ved lægeuddannelsen som sådan svarende til 850 studenter pr. år, hvilket på årsbasis indebærer en produktion på 600 læger«, skulle der have været føjet to ord til, nemlig »på landsplan«. De 850 omfatter samtlige, der optages ved lægestudiet i hele landet.

Jeg kan oplyse, hvor mange der skal færdes ved Panuminstituttet. Det er tiltænkt, at Panuminstituttet skal rumme 3 årganges lægestuderende, dvs. ca. 1.300 personer, samt ca. 750 tandlægestuderende samt ca. 200 klinikassistenter. Det giver et lidt andet perspektiv i de oplysninger, hr. Bertel Haarder – jeg ved ikke, om han er interesseret i perspektivet – kom med tidligere. Jeg kan godt forstå, at han måtte stejle, hvis man havde forestillet sig en udvidelse på næsten 100 pct., men så havde min tale her nok også været mere positiv over for hr. Bertel Haarders forslag.

Andre ordførere, bl. a. fru Lone Dybkjær, har talt om, at der burde finde revurdering sted, og jeg forstod det sådan, at man i udvalget gerne ville have belyst hele spørgsmålet om Panuminstituttet nærmere. Jeg kan her give tilsagn om – og det er også til fru Mimi Jakobsen – at jeg meget gerne både skriftligt og i samråd med udvalget vil redegøre for den udvikling, der er sket i forbindelse med Panuminstituttet. Dels er som nævnt 6. etape faldet væk, dels er der tale om ret store besparelser på det oprindelige budget, men de er altså indgået i projekteringen på et så tidligt tidspunkt, at det i dag ikke er umiddelbart at se. Men i forhold til de oprindelige projekter er der i denne etape tale om ganske betydelige besparelser. Imidlertid er det jo udpræget en sag, der egner sig bedre til udvalgsbehandling end til nærmere dissekering her i salen.

Bertel Haarder (V):

Vi er åbenbart kommet ind i en stime, når det gælder forkerte oplysninger fra en minister.

Jeg skal ikke kunne sige, hvem der har ret, men så meget kan jeg sige, at hvis undervisningsministeren har ret i, at finansministeren har uret, må jeg selvfølgelig ændre det, jeg sagde, nemlig at der var tale om en nedgang fra 850 til 470, til de tal, der gælder for Københavns universitet, som den socialdemokratiske ordfører netop har forsynet mig med, og de er 750 tidligere, nu nedsat til 470. Det, det altså drejer sig om, er, at Panum var dimensioneret til 750, og at optagelserne nu bliver nedsat til 470. Det gør ikke så stor forskel, men nu kan den socialdemokratiske ordfører selvfølgelig korrigere mig. Jeg beklager, at vi sådan må gå rundt og låne dokumentation af hinanden.

Helle Degn (S):

Jeg synes lige, at jeg vil sige til hr. Bertel Haarder, at det altså fortsat er en misforståelse, at Panuminstituttet på nuværende tidspunkt er dimensioneret til det store antal indtag af lægestuderende, som hr. Bertel Haarder fortsat påstår. I min ordførertale redegjorde jeg netop for, at man allerede i 1977 tog højde for, at der kun skal være et indtag på 470 lægestuderende. Derfor er hr. Bertel Haarders besparelse, som går ud på, at man kan skære voldsomt ned i indtaget af lægestuderende, faktisk allerede indgået i overvejelserne og i det projekt, som man kørte videre med efter 1977; den justering har rent faktisk fundet sted.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg vil meget stærkt tage afstand fra bemærkningen om en stime af urigtige tal fra ministre i forbindelse med det, jeg sagde om finansministerens oplysninger. Det, jeg sagde lidt med et smil, var, at han måske for klarhedens skyld kunne have føjet et »på landsbasis« til. Men hvis hr. Bertel Haarder læser svaret, vil han se, at der står, at der er forudsat et årligt optagelsestal ved lægeuddannelsen som sådan, og det betyder »på landsplan«. Det, jeg tillod mig at sige, var, at man måske direkte kunne have skrevet »på landsplan«, men der er intet forkert eller misfor-

ståeligt i det, finansministeren har skrevet i sit svar til finansudvalget.

Så vil jeg gerne sige, at den etape, det drejer sig om på Panum – og jeg er ikke sikker på, at hr. Bertel Haarder hørte det før, for han var øjensynlig meget optaget af at få papirer fra fru Helle Degn – er, at der på Panum skal færdes 1.300 lægestuderende – det er 3 årgange – og det er et tal, der svarer nogenlunde eksakt til de tal, fru Helle Degn her har givet.

Derudover er det 750 tandlægestuderende og 200 klinikassistenter og andre, der skal færdes i denne bygning.

Bygningen er dimensioneret til de af fru Helle Degn nævnte tal for de lægestuderende og ikke hverken til 850 eller 750.

Første næstformand (Enggaard):

Det ville jo være dejligt, hvis smil kunne komme med i referatet.

Bertel Haarder (V):

Ja, af hensyn til referatet skal jeg oplyse, at jeg smiler nu.

Jeg tror, sagen egner sig til udvalgsbehandling, men jeg står her med et aktstykke, som jeg ikke kan undlade at citere, nemlig aktstykke nr. 435 fra 11. maj 1976, hvoraf det fremgår:

»Undervisningsministeriet forudsætter, at det vil være muligt at foretage væsentlige begrænsninger i Panumbyggeriet i forhold til de oprindelige planer og alligevel på rimelig måde løse denne del af Københavns universitets og de øvrige institutioners lokalemæssige problemer osv. På det foreløbige grundlag vil man træffe de fornødne foranstaltninger, således at Panumbyggeriet i givet fald kan begrænses til de fire første byggeafsnit, som kan udgøre en afsluttet enhed, og således at planerne om et 5. og 6. afsnit kan opgives eller i hvert fald udskydes for en længere periode.«

Dette var, hvad der lå i ovnen, så at sige, i ministeriet i 1976. Hvad er det så, der har gjort, at man ikke virkelig burde skride til realisering af disse planer? Er det, at der nu pludselig er blevet behov for flere læger? Nej, det sidste nye er, at nu bør der være stop for læger. Derfor mener jeg, at denne gamle plan, uanset hvilke tal der nu er rigtige, må være realistisk at fremføre. Den stam-

[Bertel Haarder]

mer fra ministeriet selv, og man kan nå at føre den ud i livet.

Jeg skal ikke afæske ministeren flere svar, men jeg vil gerne til slut sige, at jeg håber, at der, når denne sag bliver dyrket i finansudvalget til jul, ikke er nogen grund til at føre en spørgsmålskrig med ministeren, men at ministeren af sig selv prøver at realisere de sparemuligheder, der er inden for hendes område; dem er der jo hårdt brug for.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Til det sidste kan jeg sige, at jeg har intet ønske om at bruge flere penge end højst nødvendigt; jeg har nok af andre områder at bruge dem på.

Men det, der fik mig herop, var hr. Bertel Haarders tale om yderligere adgangsbegrænsning på lægestudiet. Det skal jeg ikke stå her og tage stilling til, men kun sige, at hvis man skulle ende med at finde en yderligere adgangsbegrænsning på lægestudiet rimelig, var det dog ikke dermed givet, at det partout også var rimeligt, at den faldt på én uddannelsesinstitution.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

22) Første behandling af:

Forslag til lov om ophævelse af lov om grundskyld til staten af landbrugsejendomme.

[Af Niels Anker Kofoed (V) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 233. Fremsat 13/5 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Første næstformand (Enggaard):

Nu mangler vi stærkt en minister. (Ophold). Vi venter lidt og ser, om der kommer en.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Undskyld.

Venstre har fremsat forslag om ophævelse af loven om grundskyld til staten af landbrugsejendomme og har henvist til, at regeringens forudsætninger for at indføre denne særskat er totalt bristet.

Hertil kan siges, at det er regeringens opfattelse, at forudsætningerne ved lovens gennemførelse i december 1979 ikke er bristede, idet det efter de nu foreliggende oplysninger ser ud til, at nettovirkningen af devalueringen i november 1979 isoleret set vil blive en gevinst for landbruget på ca. 800 mill. kr. i 1980.

Jeg er ganske klar over, at grundskylden lægger en byrde på mange landmænd, men den alvorlige økonomiske situation, som landet stod i i december, krævede ofre af alle befolkningsgrupper. Derfor måtte også landbruget bære sin del af byrden. Samtidig fik landbruget jo også en devalueringsevne.

Landets økonomiske situation siden da er desværre ikke forbedret sådan, at staten nu kan give afkald på provenuet af grundskylden; første rate er i øvrigt allerede ved at blive indbetalt, så loven kan ikke ophæves nu.

Som det fremgår af det, jeg allerede har sagt, kan regeringen ikke anbefale det foreliggende forslag.

Egon Jensen (S):

Jeg har ikke meget at føje til det, skatte- og afgiftsministeren har sagt. Jeg vil gerne understrege, at socialdemokratiet så afgjort har forståelse for landbrugets problemer, det viser også de lovforslag, som er vedtaget eller vil blive vedtaget, men jeg må nok sige her, at venstre har været meget snu, når det drejer sig om dette lovforslag, idet man har ventet med at fremsætte det, til man vidste, at det ikke kunne blive vedtaget, da der var indgået et forlig mellem fire partier.

Skatte- og afgiftsministeren var inde på, at den økonomiske situation ikke ligefrem er sådan, at det er tiden til at lempe, og det i sig selv gør, at vi ikke er i stand til at gå ind